

SPM103 IDRETT OG BÆREKRAFT

Hjemmeeksamen vår 2022

Sensorveiledning

Kort om emnet

Hovedmålet med det nettbaserte emnet er at studenten skal få kunnskap om bærekraft, med relevans for idretten. Denne kunnskapen skal studenten kunne bruke uavhengig av rolle i idrettsorganisasjon, forvaltning, næringsliv og skoleverk. Emnet vil omfatte sosiale, økonomiske og miljømessige aspekter ved bærekraft. FNs bærekraftsmål står sentralt.

Læringsmål

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

1. beskrive ulike syn på bærekraft og bærekraftig utvikling ut ifra historiske, etiske og organisatoriske perspektiver.
2. forklare FNs bærekraftsmål, og kunne knytte disse til nasjonal og internasjonal idrett.
3. gjøre rede for norske og internasjonale miljø- og klimamål, og kunne reflektere rundt idrettens påvirkning på miljøet.
4. reflektere over hvordan norsk idrett kan framstå bærekraftig med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige forhold
5. diskutere fordeler og utfordringer med konkrete tiltak for å gjøre idretten mer bærekraftig.

Eksamen:

- Varighet tre uker. Den er tilgjengelig tirsdag 10. mai klokken 12.00. Frist for innlevering er tirsdag 31. mai klokken 14.00.
- Alle hjelpemidler tillatt.
- Omfang: 4500 ord.
 - Hver av de tre oppgavene skal være på 1500 ord. Det godtas pluss/minus 10 prosent.
 - Referanselisten kommer i tillegg. Det skal være en felles referanseliste etter alle tre oppgaver.
- Gradert karakter, A-F.
- De tre oppgavene vektet likt.

- Besvarelsen vil bli kjørt gjennom plagiatskontrollprogrammet Urkund.
- Vi minner om at alle sider i de seks modulene i Canvas er å anse som anbefalte, relevante læringsressurser. Det er likevel ikke lov å kopiere tidligere innleveringer (arbeidskrav), men disse kan brukes som basis for besvarelse.

DEL 1 – BÆREKRAFT OG DE TRE DIMENSJONENE

Det er vanlig å trekke fram tre dimensjoner når bærekraft og bærekraftig utvikling er tema: den sosiale, den økonomiske og den klima/miljømessige dimensjonen. Med utgangspunkt i bryllupskakemodellen skal du drøfte hvordan idretten kan bidra innenfor de tre dimensjonene. Merk at idretten befinner seg på ulike nivåer; alt fra de lokale til det globale. Du bestemmer selv hvilket nivå i organisasjonen du vil ta som utgangspunkt.

Besvarelsen skal være på 1500 ord.

Sensorveiledning:

- Kandidaten må forklare hva bærekraft er og hva som menes med bryllupskakemodellen.
- Kandidaten bør kunne forklare hva som ligger i de tre dimensjonene
- Med dette utgangspunktet gjelder det å trekke fram – og drøfte – de ulike dimensjonene. I modul 2 (og kapittel 2 i pensum) er hvert enkelt bærekraftsmål presentert (med kobling til idretten), så studenten bør kunne finne mange ledetråder.
- Det skal være full anledning til å mene at idretten ikke trenger å konsentrere seg om alle tre dimensjonene. Poenget for sensur er hvordan det argumenteres for dette synet.
- En god og en dårlig besvarelse skiller ved at man evner å foreta en drøfting

DEL 2: BÆREKRAFT OG INTERNASJONAL IDRETT

- a) Drøft hvordan internasjonal idrett og internasjonale idrettsarrangement kan bli mer bærekraftige.
- b) Hva legger du i begrep som grønnvasking og sportsvasking innenfor bærekraftsområdet? Drøft hvorfor dette er et aktuelt tema i internasjonal idrett

Besvarelsen skal totalt være på 1500 ord. Du bestemmer selv fordelingen av antall ord på del a og b.

Sensorveiledning:

a)

- I modul 6 snakker Chris Horbel om status, mangler og det som må gjøres
- IOCs bærekraftsstrategi er presentert samme sted
 - Generelt om at anleggsutbygging kan være negativt ut ifra et miljøperspektiv
 - Mye reising.
 - En god besvarelse kommer også inn på positive og negative side ved sosiale og økonomiske dimensjoner

b)

- Definisjon av grønnvasking og sportsvasking kreves. Se bl.a film med Horbel
- Mange eksempler. Nærliggende nå er både OL i Beijing og fotball-VM i Qatar.

DEL 3: BÆREKRAFTSPROSESSEN

Ta utgangspunkt i fleridrettslaget Oppoverbakke IL (OIL) med cirka 800 medlemmer og to ansatte. Du er daglig leder. OIL har besluttet å starte en bærekraftsprosess.

Hvordan vil du legge opp prosessen? Et poeng vil trolig være at hele idrettslaget skal bli inkludert i arbeidet på en eller annen måte. I denne oppgaven er vi først og fremst ute etter den interne prosessen i OIL, men nevner gjerne kort noen eksterne aktører du som daglig leder vil du trekke inn.

Avsluttende drøfting: Med bakgrunn i kjernelitteratur og anbefalte læringsressurser skal du drøfte om idrettslaget skal konsentrere seg om å være en miljømessig dørfeier, eller heve ambisjonsnivået til å være en miljømessig påvirker.

Besvarelsen skal være på 1500 ord.

Sensorveiledning:

- Vi har både i pensumbok og modul presentert fasene i en bærekraftsprosess. Ikke urimelig at studenten starter der.
- Studenten skal ikke trekkes for å trekke inn interessenteori når vi spør hvilke aktører det er relevant å trekke inn, men dette bør ikke være hovedpoenget kandidaten trekker ut av oppgaven.
- Kandidaten må forklare hva som ligger i begrepene dørfeier og påvirker
- Det er også opplagt at det foretas en kobling til idrett.
- En god besvarelse trekker inn klodens tålegrense og grønn samfunnsreformasjon, slik Morten Renslo Sandvik gjør i en av filmene.
- Viktig her er evnen til å drøfte